EILANDSRAAD VAN ARUBA

Notulen 1965 **No.** 5

NOTULEN

van de openbare vergadering van de Eilandsraad

op woensdag 18 augustus 1965, des avonds om acht uur.

Behandelde onderwerpen:

1. Ingekomen stukken:

a. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening van het Water- en Energiebedrijf over het dienstjaar 1959. (Ag.no. 1725; bijlage 1965 no. 29). blz. 96.

b. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening van het Water- en Energiebedrijf over het dienstjaar 1960. (Ag.no. 975; bijlage 1965 no. 33). blz. 96.

c. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening van het bedrijf Telefoondienst over het dienstjaar 1960. (Ag.no. 976; bijlage 1965 no. 32). blz. 96.

d. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening van het bedrijf Dienst voor Openbare Werken over het dienstjaar 1959. (Ag.no. 166; bijlage 1965 no. 30). blz. 96.

e. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening van het bedrijf Dienst voor Openbare Werken over het dienstjaar 1960. (Ag.no. 977; bijlage 1965 no. 34). blz. 96.

f. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening over het dienstjaar 1959. (Ag.no. 616; bijlage 1965 no. 31). blz. 96.

g. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening over het dienstjaar 1960. (Ag.no. 979; bijlage 1965 no. 35). blz. 97.

h. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van het Administratiebureau Ontwikkelingsprojecten voor het dienstjaar 1962 (le wijziging). (Ag.no. 2952; bijlage 1965 no. 23). blz. 97.

i. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de Beheersverordening Administratiebureau Ontwikkelingsprojekten (Ab. 1961 no. 28). (Ag. no. 5225; bijlage 1965 no. 24). blz. 97.

j. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van het Water- en Energiebedrijf voor 1961 (4e wijziging). (Ag.no. 5077; bijlage 1965 no. 27). blz. 97.

k. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van de Dienst van Openbare Werken voor het dienstjaar 1963 (4e wijziging). (Ag.no. 5081; bijlage 1965 no. 25). blz. 97.

l. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van de Dienst van Openbare Werken voor het dienstjaar 1964 (4e wijziging). (Ag.no. 3435; bijlage 1965 no. 22). blz. 97.

m. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor 1964 (3e wijziging). (Ag.no. 6650; bijlage 1964 no. 33). blz. 97.

n. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor 1964 (8e wijziging). (Ag.no. 6589; bijlage 1965 no. 37). blz. 97.

o. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor 1965 (1e wijziging). (Ag.no. 4094; bijlage 1965 no. 21). blz. 97.

p. Ontwerp-eilandsverordening houdende overdracht van het vorderingsrecht van het eilandgebied Aruba ingevolge het tweede lid van artikel 86 van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen op de rechtspersoon de Nederlandse Antillen, aan de Ontwikkelingsbank Aruba N.V. (Ag.no. 5979; bijlage 1965 no. 38). blz. 98.

2. Brief van het Bestuurscollege dd. 25 juni 1965 betreffende uitbreiding van het personeel van de Prinses Beatrix Luchthaven. (Ag.no. 665; bijlage 1965 no. 28). blz. 98.

3. Brief van het Bestuurscollege dd. 26 juli 1965 inzake uitgifte van grond in erfpacht aan de Iglesia Evangelica Pentecostal. (Ag.no. 6259; bijlage 1965 no. 36). blz. 99.

4. Brief van het Bestuurscollege dd. 12 augustus 1965 betreffende het instellen van een organisatie-onderzoek bij het Water- en Energiebedrijf door The J.G.White Engineering Corporation. (Ag.no. 1676; bijlage 1965 no. 39). blz. 99.

5. Brief van het Bestuurscollege dd. 10 augustus 1965 betreffende de aanstelling van personeel voor de bestrijding van het drankmisbruik. (Ag.no. 2123; bijlage 1965 no. 40). blz.104.

6. Brief van de Gouvernements Arbeiders Bond Aruba dd. 7 december 1964 houdende verzoek tot invoering van een 40-urige werkweek - met vrije zaterdag - voor alle arbeiders en ambtenaren in eilandsdienst. (Ag.no. 12174; bijlage 1965 no. 15). blz. 106.

VOORZITTER: O.S. Henriquez, Gezaghebber.

SEKRETARIS: A.J. Booi, Sekretaris van het eilandgebied.

Aanwezig zijn de leden: E.R.Finck, J.Erasmus, M.Croes, D.G.Croes, A.I.W. Wijngaarde, M. de Cuba, M.Irausquin, L.V.Britten, L.A.I.Chance, J.Geerman, C.A.Eman, F.D.Figaroa, D.Flemming, L.Croes, J.U.Maduro, F.V.Lacle, I.S. de Cuba, D.Tromp, A.Werleman, alsmede de gedeputeerden D.C.Mathew en G.A.Oduber.

Afwezig is het lid: W.C.Anslijn.

DE VOORZITTER: Hierbij open ik deze openbare vergadering van de Eilandsraad en heet U allen van harte welkom. In de eerste plaats wil ik het volgende naar voren brengen. Volgens artikel 5 van het Reglement van Orde, lid 2, regelt de Voorzitter de orde der plaatsneming na overleg met de leden. Drie leden, de heren Britten, Dominico Tromp, Dominico Flemming hebben mij verzocht speciaal om een nieuwe plaatsneming te mogen innemen.
Indien de Raad hier geen bezwaar tegen heeft, wil ik voorstellen, dat de heren de plaatsen innemen, die zij nu hebben ingenomen.

Agenda punt 1. Ingekomen stukken:

a. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening van het Water- en Energiebedrijf over het dienstjaar 1959. (Ag.no. 1725; bijlage 1965 no. 29).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

b. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening van het Water- en Energiebedrijf over het dienstjaar 1960. (Ag.no. 975; bijlage 1965 no. 33).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

c. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening van het bedrijf Telefoondienst over het dienstjaar 1960. (Ag.no. 976; bijlage 1965 no. 32).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

d. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening van het bedrijf Dienst voor Openbare Werken over het dienstjaar 1959. (Ag.no. 166; bijlage 1965 no. 30).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

e. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening van het bedrijf Dienst voor Openbare Werken over het dienstjaar 1960, (Ag.no. 977; bijlage 1965 no. 34).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

f. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening over het dienstjaar 1959. (Ag.no. 616; bijlage 1965 no. 31).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

g. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening over het dienstjaar 1960. (Ag.no. 979; bijlage 1965 no. 35).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

h. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van het Administratieburau Ontwikkelingsprojecten voor het dienstjaar 1962 (1e wijziging). (Ag.no. 2952; bijlage 1965 no. 23).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

i. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de Beheersverordening Administratiebureau Ontwikkelingsprojecten (Ab. 1961 no. 28). (Ag. no. 5225; bijlage 1965 no. 24)

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

j. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van het Water- en Energiebedrijf voor 1961 (4e wijziging). (Ag.no. 5077; bijlage 1965 no. 27).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

k. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van de Dienst van Openbare Werken voor het dienstjaar 1963 (4e wijziging). (Ag.no. 5081; bijlage 1965 no. 25).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

l. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van de Dienst van Openbare Werken voor het dienstjaar 1964 (4e wijziging). (Ag.no. 3435; bijlage 1965 no. 22).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

m. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor 1964 (3e wijziging). (Ag.no. 6650; bijlage 1964 no. 33).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

n. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor 1964 (8e wijziging). (Ag.no. 6589; bijlage 1965 no. 37).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

o. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor 1965 (1e wijziging). (Ag.no. 4094; bijlage 1965 no. 21).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

p. Ontwerp-eilandsverordening houdende overdracht van het vorderingsrecht van het eilandgebied Aruba ingevolge het tweede lid van artikel 86 van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen op de rechtspersoon de Nederlandse Antillen, aan de Ontwikkelingsbank Aruba N.V. (Ag.no. 5979; bijlage 1965 no. 38).

Op voorstel van de Voorzitter wordt het stuk naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

2. Brief van het Bestuurscollege dd. 25 juni 1965 betreffende uitbreiding van het personeel van de Prinses Beatrix Luchthaven. (Ag.no. 665; bijlage 1965 no. 28).

De Algemene Beschouwingen worden geopend.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, onzerzijds is er natuurlijk geen bezwaar tegen deze uitbreiding, echter zien wij hier, dat er sprake is van uitzending van personeel. Ik vraag mij af of er geen beursalen zijn, die in Nederland of ergens anders studeren, die straks deze functie zoudeh kunnen overnemen. Had men eerder aan kunnen denken enkele jaren geleden, dat men toch op de lange duur dit bedrijf 24 uur lang open zou moeten houden. Dus ik vraag mij af of deze uitzending niet gebonden is aan een zekere termijn, in verband met de mogelijke beursalen, die straks afstuderen.

DE VOORZITTER: Zijn er nog andere leden, die het woord verlangen?

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik heb ook verstaan, dat dit van tijdelijke aard zou zijn.

DE HEER L.V.BRITTEN: Onzerzijds is er ook geen bezwaar betreffende de uitbreiding van het personeel van de Prinses Beatrix Luchthaven. Ik wil ook het Bestuurscollege verzoeken om rekening te houden met onze beursalen, die in Nederland in deze richting studeren. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Ik zal nu de heer Werleman antwoorden op zijn vraag. Het is zo, dat het Bestuurscollege ongeveer een jaar geleden in samenwerking met de Federal Aviation Agency, een landskind in opleiding heeft gestuurd, die zijn studie met succes heeft beëindigd en thans werkzaam is op de verkeerstoren. Hij is nog niet helemaal volwaardig verkeersleider. Hij moet nog een ander diploma halen, daar is hij nu mee bezig, maar het is dus wel zo, dat wij indertijd reeds de stappen genomen hebben om een landskind hiervoor op te leiden. Wij hebben getracht nog andere krachten hiervoor aan te trekken. De eigenlijke opleiding, die hiervoor in Holland bestaat, die vergt een H.B.S.-b diploma als vooropleiding en dat maakt het voor ons een beetje moeilijk, omdat er wel H.B.S.-b krachten zijn, die vrij komen, maar meestal gaan die voor een universitaire opleiding naar Holland. Wij hebben getracht dit jaar, het heeft uit de advertentie kunnen blijken die wij in april geplaatst hebben, we hadden dit jaar studie-beursen willen geven voor deze richting. Maar de jongelui, die hun H.B.S.-b diploma behalen, die geven de voorkeur aan universitaire opleiding. Vorig jaar hebben wij dat ook geprobeerd en het is ook niet gelukt. Dus het heeft echt niet aan het Bestuurscollege gelegen, wij hadden echt ons best gedaan, maar, als de jongens, die H.B.S.-b diploma hebben liever iets anders studeren kunnen wij hen niet dwingen. Maar wij zullen wel rekening houden met de mogelijkheid, dat in de toekomst landskinderen kunnen terugkomen met deze opleiding

Zonder hoofdelijke stemming wordt het verzoek van het Bestuurscollege goedgekeurd.

3. Brief van het Bestuurscollege dd. 26 juli 1965 inzake uitgifte van grond in erfpacht aan de Iglesia Evengelica Pentecostal. (Ag.no. 6259; bijlage 1965 no. 36).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

4. Brief van het Bestuurscollege dd. 12 augustus 1965 betreffende het instellen van een organisatie-onderzoek bij het Water- en Energiebedrijf door The J.G.White Engineering Corporation. (Ag.no. 1676; bijlage 1965 no. 39).

De Algemene Beschouwingen worden geopend.

DE HEER J.GEERMAN: Mijnheer de Voorzitter, het verheugt mij, dat het Bestuurscollege zo dilligent is geweest om eindelijk een deskundige firma in te schakelen om een deskundig rapport op te maken en advies uit te brengen in verband met de organisatie of beter gezegd, in verband met de reorganisatie die bij de W.E.B. plaats gaat vinden.
Maar, Mijnheer de Voorzitter, ik kan niet nalaten om er direkt bij te voegen dat deze een gekoesterde wens is geweest van dit college om een deskundige firma in te schakelen, juist in verband met de argumenten die het Bestuurscollege thans naar voren heeft gebracht in een brief gericht aan de Eilandsraad. Over de gekoesterde wens van de Eilandsraad wordt er met geen woord gerept, maar dat kan mij ook weinig schelen, Mijnheer de Voorzitter, zolang wat geschieden moet, plaats vindt; Namelijk in het bezit komen van een deskundig rapport, maar dan verwacht de Eilandsraad ook tevens aktie van het Bestuurscollege en dat de gedane suggesties door de deskundigen niet op de lange baan geschoven zullen worden. En voor de notulen, Mijnheer de Voorzitter, wens ik nog de volgende opmerking te maken in verband hiermede.
Dat men geen deskundig rapport nodig heeft om te komen tot de conclussie dat men geen machinist eerste klasse nodig heeft om als chef bij de afdeling onderhoud gebouwen te fungeren. Zo'n kracht is te duur voor deze werkzaamheden en deze is niet in overeenstemming met zijn salariering en werkelijke ervaring wat thans het geval is bij het W.E.B.Balashi.
Dat men geen deskundig rapport nodig heeft om tot de conclussie te komen, dat men bij afdeling Werkplaatsen geen twee machinisten eerste klasse nodig heeft om daar als chef en assistant-chef te fungeren. Het behoeft geen betoog om te bewijzen, dat deze twee heren momenteel werkzaam zijn waar zij eigenlijk niet thuis horen overeenkomstig hun salariering en ervaring. De werkzaamheden die daar uitgevoerd worden op deze werkplaatsen zijn van zodanige eenvoudige aard, dat een geroutineerde Antilliaanse werkman eerste klasse bankwerker-lasser, die afgevloeid is van de Lago deze werkzaamheden zonder enige moeite kan overnemen.
Dat men geen deskundig rapport nodig heeft om tot de conclussie te komen dat bij de afdeling Instrument men geen machinist eerste klasse nodig heeft. Het spijt mij om hier in het openbaar te moeten constateren, dat er een zeer groot verschil bestaat, wat de werkzaamheden betreft, tussen een instrument-man en een machinist eerste klasse. Hier is er zonder twijfel sprake van "Not the right man on the right place".
Verder is deze kracht veel te duur voor deze afdeling. Een Antilliaanse instrument-man eerste klasse, die afgevloeid is van de Lago kan deze werkzaamheden zonder enige moeite overnemen. Dat men geen deskundig rapport nodig heeft om tot de conclussie te komen, dat de afdeling Waterproductie ook topzwaar is. Er zijn namelijk drie uitgezonden krachten, die toezicht moeten houden op twee wachtlopers. Organisatorisch is dit zeer zeker een wanverhouding. Dus dat drie uitgezonden krachten toezicht

moeten houden op twee wachtlopers, weekloners. En dan komen organisatorisch de chef van de wacht, assistant-chef van de wacht, plus chef van Balashi nog om de hoek kijken gedurende de dagshift. Dus op een gegeven ogenblik zijn er zes uitgezonden krachten die toezicht moeten houden op twee wachtlopers. Hoe lang kan men zo'n organisatorisch toestand tolereren?
Het is te verwachten, dat de commissie deze wantoestand zeer zeker onder de aandacht van het Bestuurscollege zal brengen. Mijns inziens kunnen twee uitgezonden krachten zo maar verdwijnen bij deze afdeling. Wat de afdeling Electriciteit betreft is deze ook volgens mijn bescheiden mening top-zwaar. Er zijn bij deze afdeling werkzaam, behalve de chef en assistant-chef, nog zeven andere ambtenaren. Dus negen ambtenaren in totaal, die toezicht moeten houden op alleen vier arbeiders, weekloners.
Verder commentaar op deze scheve verhouding is overbodig. Wat de afdeling Stoom betreft, Mijnheer de Voorzitter, is deze ook top-zwaar, volgens mijn bescheiden mening. Er zijn namelijk drie uitgezonden krachten werkzaam, plus acht ambtenaren, waarvan zeven en negentien weekloners als wat zij noemen control-boardmen fungeren. Dus in totaal 26 werkkrachten voor 5 controlboards. Het is te verwachten, dat de commissie deze toestand wel degelijk onder de loupe zal nemen.
Wat betreft de huidige organisatie met betrekking tot chef van de wacht, en assistant-chef van de wacht, moet ik opmerken, dat over de hele wereld de fabrieken allang de titel van assistant-chef hebben afgeschaft om zodoende de produktie-kosten te drukken en het moderne organisatorische standpunt van heden in te voeren. De titel assistant-chef behoort heden ten dage niet meer in de moderne opvatting in verband met de bezuiniging en streamlining van de organisaties. Mijnheer de Voorzitter, terwijl de uitgezonden krachten alle faciliteiten genieten zoals lage huishuur, lage electriciteitstarief plus 90 gulden extra per maand voor shift-werk, moeten de arme arbeiders bij W.E.B. bijna twee jaren wachten, voordat zij in aanmerking kunnen komen voor een periodieke verhoging van drie cent. Schandalig, Mijnheer de Voorzitter! Ook de loonschalen van deze arbeiders moeten herzien worden.
Als Eilandsraadslid heb ik dit onder de aandacht van de W.E.B. gebracht, dat zij de loonregeling niet naar behoren toepassen. Ik heb zelfs een brief over dit onderwerp aan het Bestuurscollege geschreven, zonder tot heden, enige resultaat te hebben gekregen, maar ik kom op een andere gelegenheid op dit chapitre terug. Ook de administratieve krachten bij W.E.B. zijn volgens mijn bescheiden mening onderbetaald, in vergelijking met hun verantwoordelijkheid en salariering, ten aanzien van andere ambtenaren in overheidsdienst. Ik spreek uit ervaring, Mijnheer de Voorzitter. Ja, 19 jaar ervaring in personeel werkzaamheden. En wat ik hier hedenavond constateer, Mijnheer de Voorzitter, is niets anders dan de waarheid. Daarom spreek ik de hoop uit, dat het Bestuurscollege tijdig zal ingrijpen om deze wanverhouding te zijner tijd recht te trekken ten aanzien van deze administratieve krachten.
Ik spreek ook de hoop uit, dat de commissie zijn werkzaamheden in korte tijd zal voltooien en dat deze, al is het via de krachten, rekening zal houden met wat ik hedenavond naar voren heb gebracht. Want wij, als Eilandsraadsleden zullen niet in de gelegenheid gesteld worden om onze bezwaren bij de commissie kenbaar te maken, niettegenstaande het feit, dat wij wel de verantwoordelijkheid dragen om het nadelige saldo van de begroting van W.E.B. telkenjaren goed te keuren.
Mijnheer de Voorzitter, uiteindelijk heb ik geen enkel bezwaar tegen het voorstel van het Bestuurscollege. Integendeel, ik juich het ten zeerste toe en ik spreek de hoop uit, dat binnenkort een werkelijke sanering plaats zal vinden bij W.E.B., nadat het deskundig rapport uitgebracht en bestudeerd is. Dus, met andere woorden, geen rapport laten opmaken om in de la te stoppen, zoals vele andere rapporten, maar de aanbevelingen uitvoeren.
Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ook wij hebben met voldoening het voorstel van het Bestuurscollege gezien om een deskundig onderzoek te doen instellen naar de bedrijfsvoering van het Water & Energie Bedrijf. Mijnheer de Voorzitter, wij zouden dit willen verzoeken dat het des betreffende uit te brengen rapport niet alleen aan het Bestuurscollege wordt overgelegd, doch ook aan de Raad. Mijnheer de Voorzitter, wij zullen dat rapport afwachten teneinde ons te kunnen uitlaten omtrent de personeelsbezetting en de eisen waaraan deze zal moeten voldoen.
Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, zoals ik uit het voorstel van het Bestuurscollege mocht afleiden, komt het op neer op een efficientie-onderzoek bij het Water & Energie Bedrijf.
Mijnheer de Voorzitter, wij spreken alleen maar de hoop uit, dat straks de aanbevelingen in dit rapport niet zullen leiden tot afvloeiing van lagere personeel en arbeiders. Ik hoop dat men het meer in de richting zal zoeken, zoals door de heer Geerman naar voren gebracht.
Verder zouden wij graag willen zien, dat bij de top-functies bij het Water & Energie Bedrijf ook een plaats zou kunnen worden gemaakt voor eigen krachten die straks weer afstuderen. Wij kunnen in dit verband zeker lering trekken van andere bedrijven en industrieën op het eiland, zoals Barcadera, bijvoorbeeld, de chemische fabrieken, waar men verschillende werknemers van de Lago, die afgevloeid zijn heeft opgeleid tot bijna de hoogste top-functies, welke zij behoorlijk bekleden, en ik denk, dat dit bedrijf goed draait met deze krachten. Ik zie niet in waarom dit ook met het Water & Energie Bedrijf niet zou kunnen.
Mijnheer de Voorzitter, verder zou ik ook de hoop willen uitspreken, dat dit rapport of de aanbevelingen ervan, mede zouden kunnen helpen om het jaarlijks verlies van dit bedrijf tot een lager niveau te brengen.
Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik mag U namens deze fraktie zeggen, dat wij het voorstel van het Bestuurscollege ten zeerste toejuichen, omdat, zoals bekend, niet alleen in deze Raad, maar ook buiten in de Goegemeente men zich dikwijls afvraagt of er inderdaad toestanden zijn bij dat bedrijf, die niet door de beugel kunnen. Ik ben het eens met de heer Eman, Mijnheer de Voorzitter, dat alvorens wij hier kunnen spreken over wantoestanden of over saneringen, wij eerst het rapport moeten afwachten. Pas dan zullen wij inzicht krijgen of er inderdaad sprake is van wantoestanden of saneringen. Daarom juich ik 't toe, Mijnheer de Voorzitter, dat het Bestuurscollege gemeend heeft door neutrale mensen, dus niet uit het koninkrijk, maar helemaal van buiten een rapport te doen opstellen, opdat wij er zeker van zijn, dat wij ook een reeël en opjectief rapport ter inzage krijgen. Mijnheer de Voorzitter, als wij weten dat dit plan, als ik even mag schatten, misschien 20 miljoen gekost heeft, dan is dit bedrag dat wij hiervoor uitgeven voor het onderzoek maar een heel kleine fraktie pl. m. 1% van het totale bedrag. Dus ik geloof wel, dat het verantwoord is, dat wij deze 30.000 dollars uitgeven, opdat de Raad inzage krijgt van een reeël en opjectief rapport. Ik wil ook vragen, dat het Bestuurscollege de Raad zo spoedig mogelijk na het uitbrengen van dit rapport, dit rapport ter inzage geeft, opdat wij dus kunnen weten of het inderdaad juist is wat ik zojuist gezegd heb, dat het verantwoord is, dat wij dit geld uitgeven voor zo'n rapport. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, zonder bij deze te willen uitvaren tegen vermeende wantoestanden die er heersen bij het Water & Energie Bedrijf en zonder ook te willen vooruitlopen op de conclussies van het in te stellen onderzoek, meen ik dat het initiatief tot het

houden van een organisatie-onderzoek op dit stadium alleszins de moeite waard is. De kosten die hiermee gemoeid zijn zijn alleszins redelijk, indien men hen vergelijkt met kosten die soms elders worden gemaakt/soortgelijke studies. Daarom zou ik ook het Bestuurscollege in overweging willen geven om niet alleen bij een organisatie-onderzoek bij het Water & Energie Bedrijf te blijven, doch nadien ook een soortgelijk onderzoek te laten instellen bij andere bedrijfseenheden, die onder het eilandgebied resorteren. Bijvoorbeeld de Telefoondienst en de Dienst van Openbare Werken. /voor

DE VOORZITTER: Zijn er andere leden die het woord wensen? Zo niet, dan wil ik over gaan tot de beantwoording. De heer Geerman en ook de andere sprekers hebben zich kennelijk verheugend uitgesproken en hun voldoening uitgesproken ten aanzien van dit voorstel en deze stap van het Bestuurscollege.
Ik kan U zeggen, dat het Bestuurscollege zich hierdoor zeer gesterkt voelt en wij vertrouwen erop, dat dan ook straks wanneer dit rapport uit is wij dezelfde steun zullen ondervinden van de Raad bij de eventuele uitvoering en toepassing van de aanbevelingen van dit rapport. De heer Geerman heeft gesteld, dat dit reeds eerder in de Raad naar voren is gebracht en dat hij blij is, dat nu eindelijk dit deskundig onderzoek plaats vindt. Het lijkt mij toch wel goed "for the record", zoals dat heet, dus voor de notulen om hier naar voren te brengen, dat reeds door Professor Fontijn op verzoek van het Bestuurscollege indertijd een organisatie-schema en een personeelsbezetting is opgesteld bij de bouw van de nieuwe waterfabriek. Op grond daarvan werd deze dienst dan ook bezet en geexploiteerd. Dat wij nu deze deskundigen weer inschakelen is, omdat, nadat die grote water fabriek was afgebouwd, er nu ook een grote electriciteitsfabriek is bijgekomen, die dit jaar is klaargekomen. Dus bij de uitbreiding van waterfabriek werd indertijd van professor Fontijn een rapport gevraagd en ontvangen voor de organisatie en de personeelsbezetting en nu dat de electriciteitsfabriek voltooid is, hebben wij gemeend, gezien de grote investering, dit weer te moeten doen.
Ik kan hier nog aan toevoegen, dat deze beslissing van het Bestuurscollege reeds in maart vorig jaar werd genomen. Toen ik vorig jaar naar Holland ging met verlof heeft het Bestuurscollege mij verzocht in Nederland deskundigen aan te trekken voor dit onderzoek. Dit is jammer genoeg niet gelukt, niettegenstaande het feit, dat zeer veel medewerking werd ondervonden van alle regeringsinstanties in Den Haag, dat dit niet is gelukt komt doordat de deskundigen in Nederland die wel aanwezig waren zich onmogelijk op korte termijn vrij konden maken voor een reis naar Aruba voor deze studie.
En het is dus daardoor dat het dus wat langer geduurd heeft dan wij hadden verwacht en ook daardoor, dat wij hebben moeten terugvallen op buitenlandse deskundigen, hetgeen wij overigens helemaal niet als een bezwaar beschouwen.
De diverse punten die door de heer Geerman naar voren zijn gebracht ten aanzien van de huidige toestand, daarvan kan ik stellen, dat het Bestuurscollege daar zeer goede nota van zal nemen en wij zullen deze punten brengen onder de aandacht van de commissie en de mening vragen van de deskundigen ten aanzien van hetgeen de heer Geerman naar voren gebracht heeft. De heer Geerman heeft nog gezegd, dat het hem speet, dat de leden van de Raad geen gelegenheid krijgen om hun bezwaren bij deze deskundigen naar voren te brengen. Ik geloof dat dat geen bezwaren zal zijn zolang de leden van de Raad altijd bij het Bestuurscollege terecht kunnen met hun bezwaren of met hun ideeën en zolang het Bestuurscollege er voor zorgt, dat deze bezwaren en deze ideeën ook onder de aandacht worden gebracht van de deskundigen.
En ik kan nogmaals de heer Geerman de verzekering geven, dat de door hem naar voren gebrachte bezwaren zeer zeker bij de deskundigen zullen worden gebracht. Ik kan de heer Eman toezeggen, dat het rapport zeer zeker ter inzage zal worden gesteld van de Eilandsraad. Dit acht ook het Bestuurscollege van belang, niet alleen omdat U deze gelden voteert, niet alleen dat deze dienst een zeer belangrijke dienst is, maar ook omdat de uitvoering en de

toepassing van de aanbevelingen van dit rapport waarschijnlijk de steun van de Raad zullen nodig hebben.
De heer Werleman hoopt, dat dit rapport niet tot gevolg zal hebben afvloeiing van lager personeel. Ik moet U zeggen, dat ik dat ook met de heer Werleman meehoop, ik geloof, dat wij dat allemaal hopen. Verder is het een zaak van afwachten. Wat betreft het openhouden van plaatsen in de top voor eigen krachten, kan ik de heer Werleman mededelen, dat het Bestuurscollege hierin 100% met hem eens is. Vorig jaar hebben wij een landskind, die in Delft afgestudeerd was als een ingenieur een topfunctie aangeboden in het Water & Energie Bedrijf . Dit landskind heeft er de voorkeur aangegeven om voor een particulier bedrijf te gaan werken. Dit is niet helemaal onbegrijpelijk. Uiteindelijk kan de Overheid soms vooral voor dit soort krachten moeilijk concureren tegenwoordig, niet alleen tegen de salarissen, maar ook de verlofregeling en dergelijke, die de grote maatschappijen tegenwoordig aan deze mensen bieden. Maar ik kan U de verzekering geven, dat wij ook voor de naaste toekomst rekening zullen houden met deze mogelijkheid. Kort geleden hebben wij laten onderzoeken welke krachten nu in opleiding zijn in Nederland in de richtingen, die wij kunnen gebruiken bij het Water & Energie bedrijf. Bij onze planning voor de naaste toekomst willen wij zoveel mogelijk trachten om plaatsen open te houden voor de landskinderen, die uit Nederland terugkomen met een dergelijke opleiding. De heer Finck heeft namens zijn fractie medegedeeld, dat hij dit voorstel zal steunen, en daar zijn wij dus zeer erkentelijk voor, het rapport zal ter inzage worden gelegd voor de Eilandsraad. Slechts een kleine correctie: De vergelijking van de kosten van het rapport met de investering. De investering van het Water & Energie Bedrijf is zo langzamerhand geen 20 miljoen, maar is inmiddels 58 miljoen gulden geworden, indien wij de oude, wat wij dan tegenwoordig, de oude waterfabriek noemen, de nieuwe waterfabriek met de electriciteitsfabriek samen nemen, dan is het 58 miljoen gulden.
De heer Max Croes brengt een interessante punt naar voren. Hij zou graag zien dat ook een onderzoek zou worden ingesteld bij de andere bedrijven bij de Telefoondienst en bij de Dienst Openbare Werken.
Vooral dit laatste zal, als ik dat zo zie, de heer Werleman de schrik van zijn leven bezorgen, maar ik geloof wel dat uit een zakelijk oogpunt, de heer Croes gelijk heeft, dat het goed zou zijn om een dergelijk onderzoek in te stellen bij de Dienst Openbare Werken. Ik weet niet of de rest van de Raad daar op achter staat. Ik geloof wel, dat er een groot verschil is tussen de Dienst Openbare Werken en het Water & Energie Bedrijf. Het Water & Energie Bedrijf doet zaken met particulieren namelijk het water en electriciteit verkopen tegen het laagst mogelijke tarief. Het moet een rendabel bedrijf zijn. Ik geloof, dat het Bestuurscollege er goed aangedaan heeft om dit bedrijf in de eerste plaats te laten onderzoeken. De Dienst Openbare Werken, hoe die ook gereorganiseerd wordt zal altijd een verliespost blijven. Maar ik ben het met de heer Croes eens, dat indien die verliespost kan worden gedrukt is dit uit zakelijke overweging misschien wel aan te bevelen, maar er kunnen nog andere overwegingen bij in aanmerking komen. Wij zullen wel rekening houden met hetgeen de heer Croes naar voren gebracht heeft. Hiermee heb ik voldaan aan de eerste ronde. Zijn er nog leden die in de eerste ronde gesproken hebben en die in de tweede ronde nog even willen spreken?

DE HEER J.GEERMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik wens U te danken voor Uw toezegging dat de door mij geuite bezwaren onder de aandacht van de commissie gebracht zullen worden. Ook zeg ik dank voor de toezegging, die U heeft gedaan aan de Raad, dat te zijner tijd het rapport ter inzage zal worden gelegd voor de Eilandsraadsleden.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege goedgekeurd.

5. Brief van het Bestuurscollege dd. 10 augustus 1965 betreffende de aanstelling van personeel voor de bestrijding van het drankmisbruik. (Ag. no. 2123; bijlage 1965 no. 40).

De Algemene Beschouwingen worden geopend.

DE HEER F.D.FIGAROA: Señor Presidente, aki nos ta bay papia di e asunto di mal uso of abuso di alcohol, ta algo cu semper nan ta bisa, nos Arubianonan ta haci hopi uso di dje. Primeramente mi kier expresa mi gratitud cu por fin e Bestuurscollege ta cuminza duna un paso na un deseo cu nos hopi tempo tabata tin pa busca un medio pa combati e abuso aki debidamente.
Pero promer cu nos cuminza combati e abuso di alcohol pa medio di e personanan cu tabatin experencia den esey, mi kier trece un punto chikito adilanti y ta lo siguiente; aki na Aruba nos tin experto pa controla comestiblesnan entre otro especialmente carni y pisca. Tumando na cuenta cu ultimo tempo aki masha tanto alcohol metila ta drenta Aruba sin cu nan ta paga derecho. Lo ta bon pa Bestuurscollege busca un manera pa nos defeni kiko ta rom pa nan controla e cos ey tambe. Pasobra tin rom y rom, tin e bebida ey cu ta haci hende basta malo ora nan ta bebe nan. Asina mi ta pensa cu tin experto pa keur comestibles, lo mi ta haya cu ta consehable tambe pa nos tin un experto pa controla e bebidanan tambe. Pasobra si e cos aki ta alcohol cu no ta drecha y nan ta traha rom cune, ta veneno e cos ey ta y aparentemente aki tin algo cu Gezondheidsdienst tambe por tuma nota di dje. Mas aleuw mi kier sa di Bestuurscollege, si ta posible nos ta lesa aki den, cu un comision a wordo forma pa tuma informacion pa coordina e asunto di combati mal uso di bebida y ken nan ta representa: e instancianan ta representa den e comision aki of personanan individual? Di nos banda, nos ta completamente di acuerdo cu e promer paso cu Bestuurscollege a tuma anticipando e probable ayudo nos lo haya den e plan di 10 aña, pero esaki ta un comienzo y nos ta spera cu lo e duna resultado.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, wij gaan nu spreken over de kwestie van het misbruik van alcohol. Dit is iets wat ons, Arubanen steeds weer in schoenen geschoven wordt, namelijk dat dit bij ons wel veel voorkomt.
Allereerst wil ik mijn dank uitspreken voor het feit, dat het Bestuurscollege eindelijk een stap gedaan heeft in de richting van de wens, die wij reeds lang hebben gekoesterd, dus om een manier te zoeken om dit misbruik naar behoren te bestrijden. Maar alvorens wij overgaan tot bestrijding van het misbruik van alcohol door personen met ervaring op dit gebied, wil ik een klein punt naar voren brengen en dat is het volgende:
Wij hebben hier op Aruba deskundigen voor voedselkeuring, onder anderen vooral voor vlees en vis. Rekening houdende met het feit, dat de laatste tijd veel methyl-alcohol ingebracht wordt op Aruba zonder er rechten op te betalen, zal het wel goed zijn, dat het Bestuurscollege een manier zoekt om te kunnen bepalen wat nu wel rum is, door ook dat te keuren. Want men heeft rum en rum er zijn dranken, die de mens behoorlijk ziek maken als hij die drinkt. Daarom dacht ik, aangezien wij keurmeesters hebben voor voedsel, het ook raadzaam zal zijn om een keurmeester te hebben voor die dranken. Want als dat spul hier geen goede alcohol is, wanneer men er rum van gaat maken, dan wordt het vergif en hier is ook, waar de Gezondheidsdienst er goede nota van zou kunnen nemen. Verder lees ik hier, dat er een commissie werd gevormd om advies uit te brengen voor het coordineren van de kwestie van de bestrijding van het drankmisbruik.

Wie vertegenwoordigen zij nu: de instanties, die vertegenwoordigd worden in die commissie of individuele personen?
Van onze zijde, zijn wij het volkomen eens met de eerste stap, die het Bestuurscollege gesteld heeft, vooruitlopende op de mogelijke hulp, die wij zullen krijgen in het kader van het 10-jaren plan. Dit is maar een begin en wij hopen dan ook dat het resultaat zal hebben.

DE HEER E.R.FINCK: Deze fraktie was zeer verheugd toen wij het voorstel van het Bestuurscollege mochten ontvangen om ertoe over te gaan om geld te voteren voor het aanstellen van twee mensen om alzo hun broeders die nog steeds in nood verkeren vanwege alcohol-misbruik te kunnen redden. Mijnheer de Voorzitter, het is toevallig een materie, waarover men liever niet in het openbaar spreekt, dus over de zaak zelve zal ik niet uitbreiden. Ik wil alleen zeggen, Mijnheer de Voorzitter, dat wij het ten zeerste toejuichen. Ik wil voorts zeggen, Mijnheer de Voorzitter, dat wij hopen dat er spoedig een rehabilitatie-centrum zal volgen, opdat het werk helemaal voltooid kan worden en dan wou ik verder voorstellen, het staat hier niet erg duidelijk bij, of deze twee mensen, die in eilandsdienst komen reeds op 1 september kunnen beginnen, opdat hier zo vlug mogelijk een aanvang aan gemaakt kan worden, Mijnheer de Voorzitter, deze fraktie steunt, zoals ik reeds zei, dit voorstel met de hoop, dat het zo spoedig mogelijk aanvang zal hebben. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Niemand meer het woord wensende?

Señor Figaroa, lo mi kier contesta cu no solamente nos ta di acuerdo cu e rom y tur sorto di rom tras di e cosnan cu ta wordo bendi como rom y no ta rom mester wordo inspectá y controlá. Mi por bisa cu ya caba basta tempo Gezondheidsdienst a manda su keurmeester nan. Pasobra nos ta considera verdaderamente e producto aki tambe un producto di consumo mescos cu cualquier otro producto cu ta comestible. Y asina ta cu regularmente y periódicamente nan ta tuma tests. Nan ta yega inespera na e lugarnan caminda nan ta traha e rom cu ta wordo bendi y tambe e rom cu ta wordo bendi ta wordo getest. Lastimamente tin hende cu ta traha nan mes rom. E rom cu ta vendible no ta di nan gusto y nan kier hinca un poco mas forsa aden of un poco mas energia aden, mi no sa, pero esey naturalmente loque nan mes ta haci ta poco dificil pa nos controla. Pero ta net esey ta es un nan mas peligroso, es un nan cu ta haci mas daño. Sin embargo e punto di Señor Figaroa ta un masha bon punto y nos lo sigui paga tur atencion y si ta posible podiser, mas ainda cu den pasado controla e articulonan aki tambe. Tocante e comision, mi por bisa Señor Figaroa cu e personanan, miembronan di e comision di coordinacion ta sinta den e comision aki, no como persona, pero como representante di e instancia cu nan ta miembro di djele. Asina ta di cada instancia cu ta traha den e ramo aki tin un representante den e comision y den e sentido ey e hendenan aki ta sinta den e comision.

(Vertaling)

Mijnheer Figaroa, ik zou hier willen antwoorden, dat ik het eens ben met hem, dat de rum en alles wat voor rum doorgaat en dat als rum verkocht wordt en geen rum is, gekeurd en gecontroleerd moet worden. Ik kan zeggen, dat de Gezondheidsdienst reeds lang de keurmeester hiervoor uitstuurt, want wij beschouwen deze producten inderdaad ook als consumptie-producten net als alle andere eetbare producten. En zodoende nemen zij dan ook geregeld en op gezette tijden proeven. Zij komen dan onverwachts bij de plaats aan waar de rum wordt gemaakt, verkocht wordt en ook de rum die verkocht wordt, wordt getest. Jammer genoeg zijn er mensen, die hun eigen rum maken.

De rum, die verkocht wordt is niet naar hun smaak en zij stoppen er zelf wat meer sterkte of meer pep in, naar ik meen te moeten geloven, maar U begrijpt wel, wat zij zelf bereiden kunnen wij moeilijk gaan controleren. Maar juist dat spul is erg gevaarlijk, dat veroorzaakt schade. Echter is het punt door de heer Figaroa naar voren gebracht een zeer goed punt en wij zullen dan ook de volle aandacht aan blijven schenken en indien mogelijk, meer nog dan voorheen, ook deze artikelen controleren.
Wat betreft de commissie kan ik de heer Figaroa zeggen, dat de leden van die commissie geen zitting hebben als individuen, maar als vertegenwoordigers van de instanties waar zij lid van zijn. Zodoende is er van elke instantie die in de commissie werkzaam is een vertegenwoordiger als lid in die commissie en als zodanig hebben zij zitting in die commissie.

De heer Finck kan ik mededelen, dat wij de steun van zijn fractie dus zeer op prijs stellen. Het Bestuurscollege heeft echt het gevoel, dat wij hier op de goede weg zijn ingeslagen, wij geven toe, dat het pas een eerste stap is, er valt nog veel te doen op dit gebied, maar het is beter om het stap voor stap te doen, dan zijn wij zeker, dat de zaak op een verstandige wijze wordt opgebouwd. Wij zullen ons best doen om deze mensen zo spoedig mogelijk in dienst te nemen en als het enigszins kan per 1 september aanstaande.
Is er nog iemand die het woord verlangt in de tweede ronde? Wenst iemand hoofdelijke stemming? Zo niet, dan is het voorstel aangenomen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

6. Brief van de Gouvernements Arbeiders Bond Aruba dd. 7 december 1964 houdende verzoek tot invoering van een 40-urige werkweek - met vrije zaterdag - voor alle arbeiders en ambtenaren in eilandsdienst. (Ag.no. 12174; bijlage 1965 no. 15).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het stuk conform het advies van het Bestuurscollege aangenomen.

De Voorzitter sluit de openbare vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van ....

De Gezaghebber,

De Sekretaris,